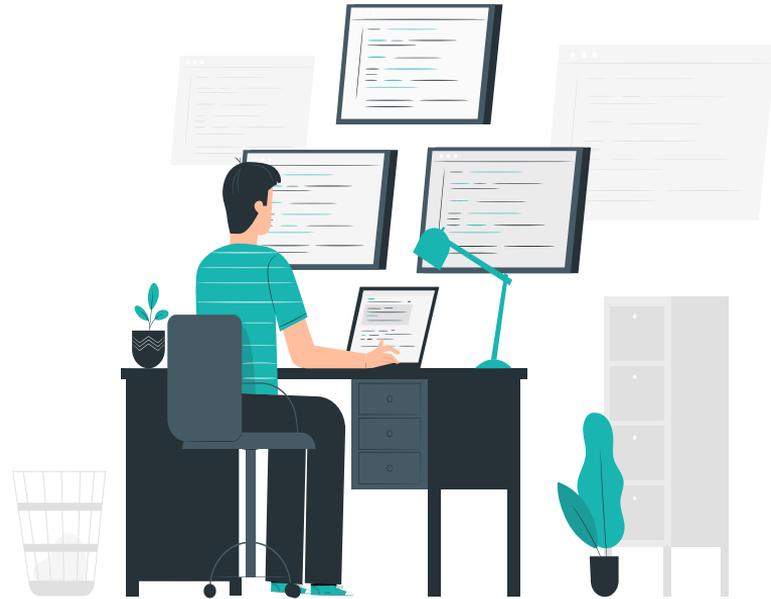

OBRAZOVNE POLITIKE ZA CJELOŽIVOTNI PROFESIONALNI RAZVOJ POJEDINCA

Ivana Batarelo Kokić
Filozofski fakultet u Splitu

SADRŽAJ

01

Obrazovne politike

Utjecaj na obrazovna iskustva

02

Promjene u visokoškolskom obrazovanju

Implementacija obrazovno-političkog okvira EU

03

Cjeloživotno učenje

Prilagodljivo usmjeravanje

Profesionalni razvoj

Upravljanje učenjem i karijerom

04

Karijerno savjetovanje

Usklađivanje visokog školstva s potrebama tržišta

05

Zaključak

06

OBRAZOVNE POLITIKE

Obrazovane politike su načela i vladine politike u području obrazovanja, kao i skup zakona i pravila koji reguliraju rad obrazovnih sustava (Bell i Stevenson, 2006).

Obrazovne politike značajno oblikuju obrazovno iskustvo pojedinca.

Na odabir obrazovno političkih okvira utječu globalne smjernice, dok na implementaciju obrazovno-političkog okvira EU utječe odgojno-obrazovna tradicija pojedine zemlje članice.

U kontekstu tercijarnog obrazovanja prepoznatljive su strukturne promjene visokoškolskih sustava u EU, a koje se vezuju uz **implementaciju Bolonjskog procesa**.

PROMJENE U VISOKOŠKOLSKOM OBRAZOVANJU

Promjene visokoškolskih obrazovnih politika utjecale su na značajno povećanje sudjelovanja u tercijarnom obrazovanju:

- studentsko tijelo postaje sve raznolikije
- stvoreni su novi tipovi institucija sa širim svrhama od tradicionalnih sveučilišta
- obrasci pohađanja postali su fleksibilniji
- ponuda raznolikih kolegija
- procjene mjere u kojoj mjeri ulaganje u obrazovanje donosi očekivanu socijalnu i ekonomsku korist za pojedinca i društvo
- promjena odnosa sa zajednicom i tržištem rada

TRŽIŠNA ORIJENTACIJA U VISOKOM ŠKOLSTVU

Nerada primjena tržišnih inicijativa

nasuprot

Usklađivanja visokog školstva s potrebama tržišta

NERADA PRIMJENA TRŽIŠNIH INICIJATIVA

Tradicijske postavke u visokom školstvu

1. Zanemarivanje pripreme za struku

- Ova situacija se može vezivati uz povijest visokog školstva koje je tradicijski bilo usmjereno na manji postotak populacije (društvenu elitu).
- Pronalaženje posla nije bila glavna briga studenata u elitnom visokom školstvu te su se mogli baviti intelektualnim razvojem i filozofskim pitanjima.

2. Težnja prema mijenjanju tržišta

- umjesto istraživanja vrste programa koje bi poslodavci vidjeli kao poželjne, usmjerenost je na sugeriranju opisa kvalifikacije koja se nudi poslodavcima.

3. Nevoljkost u primjeni tržišnih inicijativa

- Visokoškolske institucije se tradicijski sporo usklađuju s tržišnim potrebama.

Schierenbeck (2013)

USKLAĐIVANJE S POTREBAMA TRŽIŠTA

Tržišna orijentacija u visokom školstvu pretpostavlja blisku povezanost kurikularne ponude s tržišnim potrebama.

Stupanj usmjerenosti na tržište u visokom školstvu određuje se:

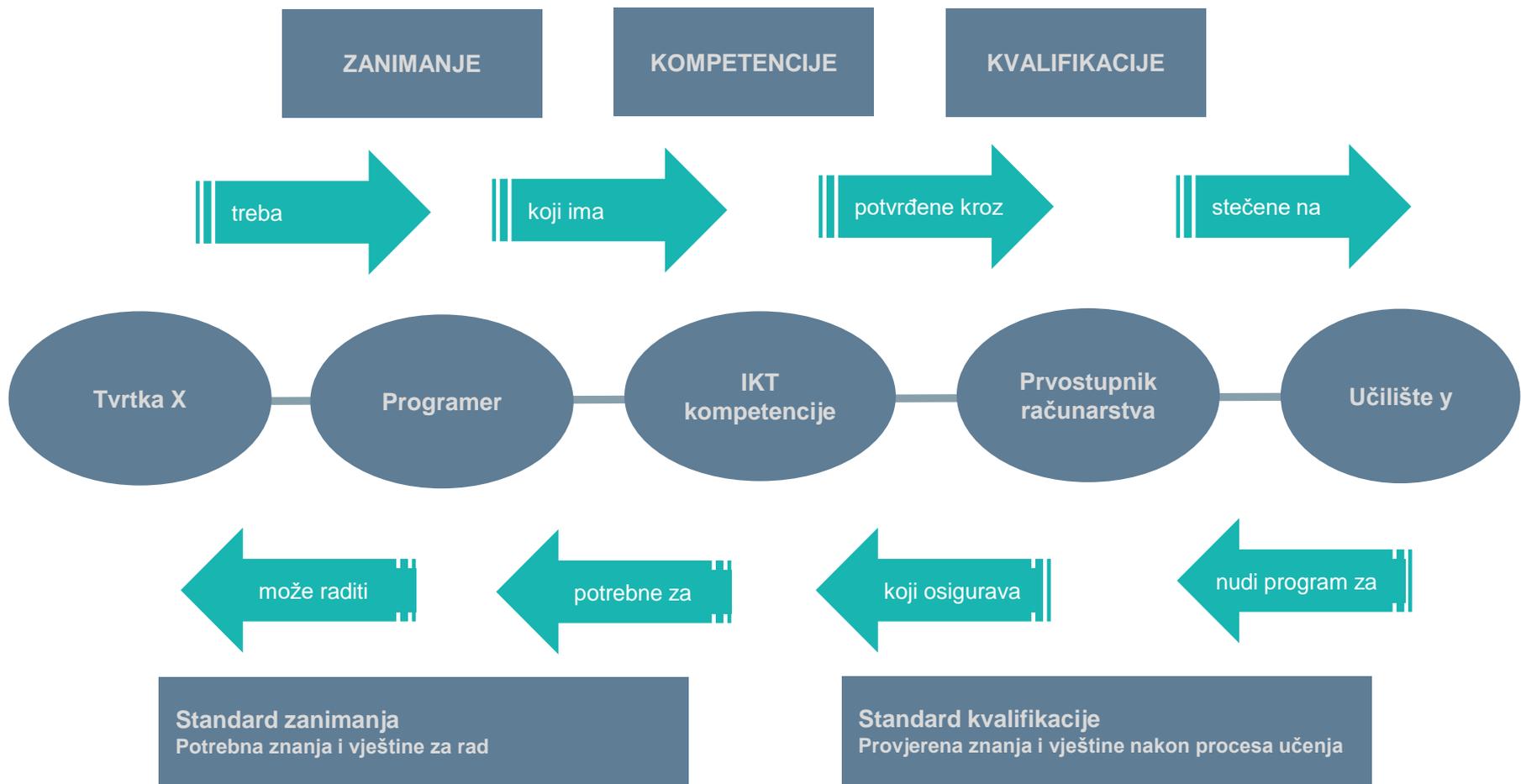
1. Ponudom programa temeljenih na tržišnoj potražnji.
 - Spremnost prilagodbe postojećih programa i ponude novih programa
2. Oblikovanjem programa prepoznatljivih na tržištu.
 - Ishodi učenja trebaju biti u skladu sa znanjima i vještinama koje se od njih očekuju na tržištu.

Schierenbeck (2013)

KVALIFIKACIJSKI OKVIR

Europski i nacionalni kvalifikacijski okvir su temelj obrazovne politike EU.

- Postavlja jasne kriterije kvalitete i smjernice za stjecanje skupa kompetencija koje sudionik obrazovanja može očekivati da će imati po završetku obrazovanja za kvalifikaciju određene razine i obujma.
- **Bitan uvjet za uređenje sustava cjeloživotnoga učenja** koje čini okosnicu društva znanja i podržava socijalno uključivanje.
- Nacionalni kvalifikacijski okvir za cilj ima povezati ishode učenja koji se postižu u svim obrazovnim institucijama, te ih postaviti u međusobne odnose u Republici Hrvatskoj i međunarodnoj razini (Vlada RH, 2009).
- Osnova je za definiranje standarda zanimanja.
- **Odnos između standarda zanimanja i standarda kvalifikacija, smješten u kontekstu tržišta rada**

CJELOŽIVOTNO UČENJE

Usmjerenost prema cjeloživotnom učenju temelji se na:

- Uvidu da se učenje odvija tijekom cijelog životnog vijeka.
- Svijesti pojedinca o vlastitim kompetencijama te nad vremenom, mjestom i načinom učenja.
- Usmjerenje na razvijanje motivacije za učenje i vještina upravljanja vlastitim učenjem, a ne samo na postizanju formalnih vještina i kvalifikacija.
- **Idealu prilagodljivog usmjeravanja tijekom formalnog školovanja i osposobljavanja.**

PROFESIONALNI RAZVOJ POJEDINCA

Kontinuirani profesionalni razvoj sredstvo je kojim struke širom svijeta osiguravaju da njihova znanja i vještine ostanu ažurna i relevantna za promjene potreba i okruženja (Friedman, 2013).

Cilj osobnog i profesionalnog razvoja pojedinca je **pomoć u upravljanju vlastitim učenjem i rastom tijekom karijere.**

CJELOŽIVOTNO KARIJERNO SAVJETOVANJE

Poveznice profesionalnog razvoja i cjeloživotnog karijernog savjetovanja

Karijerno savjetovanje važan je dio politika koje podržavaju prilagodbe širokim promjenama koje se događaju na tržištima rada.

- karijerno savjetovanje jednako važno kao podrška u poimanju cjeloživotne karijere, za razliku od cjeloživotnog posla
- može pomoći u rješavanju utjecaja migracije na tržište rada
- može pomoći u promicanju veće socijalne uključenosti.

KARIJERNO SAVJETOVANJE

Ideal prilagodljivog usmjeravanja koji se postiže i uz pomoć karijernog savjetovanja usmjeren je ciljeve značajne za pojedince ali i doprinos ciljevima javne politike:

- učiniti obrazovne sustave učinkovitijima
- doprinijeti poboljšanoj učinkovitosti tržišta rada
- pomoći u poboljšanju socijalne jednakosti

Karijerno usmjeravanje postaje sve važnije za javnu politiku jer politike obrazovanja i zapošljavanja nastoje ojačati izbore za pojedince i stvoriti sustave koji mogu odgovoriti na vrlo različite potrebe tijekom cijelog života.

KARIJERNO SAVJETOVANJE I TRŽIŠTE RADA

Značajno u poboljšanju ishoda na tržištu rada ili učinkovitost tržišta rada

- može pomoći u smanjenju učinaka destabilizacije tržišta rada
- može pomoći u prevenciji ili smanjenju nezaposlenosti
- može poboljšati mobilnost radne snage može pomoći u usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada
- može pomoći u poboljšanju ponude radne snage te kao način rješavanja nedovoljnog broja stručnjaka u određenim područjima rada.

OECD (2004)

ZAKLJUČAK

Karijerno savjetovanje u kontekstu visokog školstva dio je suvremenih javnih i obrazovnih politika.

Ideal koji se pokušava ostvariti kroz obrazovane politike koje u središte stavljaju **kompetencijski pristup i tržišnu orijentaciju**, je prilagodljivo usmjeravanje tijekom formalnog školovanja i osposobljavanja.

Karijerno savjetovanje može ojačati tržište rada i obrazovni sustav, a zbog širenja mogućnosti za pojedince i skupine i značajno doprinijeti društvenoj pravičnosti.

LITERATURA

- Bell, L., Stevenson, H. (2006). *Education Policy: Process, Themes And Impact*, Taylor & Francis.
- Friedman, A. L. (2013). *Continuing professional development: Lifelong learning of millions*. Routledge.
- MRSS (2019). *Metodologija za izradu standarda zanimanja*. Zagreb: Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Dostupno na: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2019-06/Metodologija%20za%20izradu%20standarda%20zanimanja.pdf>
- OECD (2004) *Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap*. Paris: OECD Publishing. Dostupno na: <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/34050171.pdf>
- Schierenbeck, C. (2013). *Fixing Higher Education: A Business Manager's Take on How to Boost Productivity in Higher Education*. Wiesbaden: Springer Fachmedien.
- Vlada RH (2009). *Priručnik Hrvatski kvalifikacijski okvir - Uvod u kvalifikacije*. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske. Dostupno na: <http://www.kvalifikacije.hr/sites/default/files/documents-publications/2017-08/Uvod%20u%20kvalifikacije.pdf>

